

BÁCS-KISKUN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ikt. szám: BK/KTF/05450-1/2025.

Ügyintéző: Sirok Attila

dr. Lantos Edit

Telefon: +36 (76) 795-963

+36 (76) 795-877

KRID azonosító: 246192384

Melléklet: 1 pld. térképszelvény

Tárgy: Idegenhonos inváziós faj elleni állami védekezés elrendelése

H A T Á R O Z A T

A **Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal**, mint természetvédelmi hatóság (a továbbiakban: természetvédelmi hatóság) **mirigyes bálványfa** (*Ailanthus altissima*), **mint idegenhonos inváziós növényfaj (IAS) elleni**

állami védekezést rendel el

az alábbiak szerint:

1. Állami védekezést elrendelő inváziós hatóság megnevezése: Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
2. Állami védekezés elvégzésére megbízott vállalkozó megnevezése: SM Consulting Erdő és Természetvédelmi Szolgáltató és Fejlesztő Kft. (7700 Mohács, Bérkocsi utca 21/A.)
3. Szakmai koordinátorként eljáró nemzeti park igazgatóság neve: Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (6000 Kecskemét, Liszt Ferenc utca 19.)
4. Állami védekezés időpontja és időtartama: A határozat véglegessé válásától 2025. október 15. napjáig.
5. Állami védekezés befejezésének határideje: 2025. október 15.
6. Állami védekezéssel érintett ingatlanok (tulajdonos Magyar Állam, vagyonkezelő Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság):
 - **6042 Fülöpháza, külterület 035/64 hrsz.-ú ingatlan c) alrészlet, művelési ága: legelő;**
 - **6042 Fülöpháza, külterület 035/74 hrsz.-ú ingatlan a) alrészlet, művelési ága: legelő;**
 - **6042 Fülöpháza, külterület 035/5 hrsz.-ú ingatlan, művelési ága: legelő;**
 - **6042 Fülöpháza, külterület 031/64 hrsz.-ú ingatlan, művelési ága legelő, fokozottan védett terület;**
 - **6042 Fülöpháza, külterület 035/72 hrsz.-ú ingatlan a) és c) alrészlet, művelési ága legelő;**
 - **6042 Fülöpháza, külterület 031/71 hrsz.-ú ingatlan a) alrészlet, művelési ága legelő és út.**

7. A beavatkozás módja, feltételei: Törzsinjektálás és/ vagy célzott kenési eljárás és/ vagy szelektív pontpermetezés általi előlés.
8. A beavatkozással érintett célfaj: mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*)
9. A beavatkozással érintett terület nagysága: 7 ha. A védekezéssel érintett területek pontos megjelölését a határozat mellékletét képező helyrajzi számos átnézeti tartalmazza.
10. A beavatkozás befejezését követően a területet rendezetten kell hátrahagyni.

A munkálatok elvégzésének a határideje: 2025. október 15.

Az eljárás során költség nem merült fel.

A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közölték.

Jelen döntés **a közléssel véglegessé válik**, ellene közigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs, de a döntést sérelmező fél – **kifejezetten jogszabálysértésre hivatkozással – a döntés bírósági felülvizsgálata érdekében közigazgatási pert indíthat.** A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényben [a továbbiakban: Kp.] meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő keresetlevelet a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított **30 napon belül** a döntést hozó szervnél lehet benyújtani, de azt a Szegedi Törvényszékhez (a továbbiakban: bíróság) kell címezni.

Jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti.

A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése alapján elektronikus kapcsolattartásra kötelezett (pl. az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 3. §-a szerinti szervezet, stb.) és az ilyen kapcsolattartási formát választó természetes személy **a keresetlevelet joghatályosan az e-Papír szolgáltatáson keresztül nyújthatja be.**

A közigazgatási per eljárási illetéke 30.000 Ft. A felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is – a közigazgatási bírósági eljárásban illetékfeljegyzési jog illeti meg. Akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

A döntés végrehajtására a keresetlevél benyújtásának nincs halasztó hatálya, azonban a bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelem kérhető.

A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

I N D O K O L Á S

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság a természetvédelmi hatóság illetékességi területét érintő idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos beavatkozási tervet készített. A tervet az Agrárminisztérium TMF/1-2/2025. számú iratában elfogadta. A tervben szereplő munkák elvégzésének biztosítása érdekében a természetvédelmi hatóság jelen határozatában állami védekezést rendelt el.

Az érintett valamennyi ingatlan szerepel a Kiskunsági Nemzeti Park védettségének fenntartásáról szóló 134/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet (továbbiakban: R.) mellékletében, vagyis országos jelentőségű védett vagy fokozottan védett természeti területnek minősülnek.

A R. 3. § alapján: „A védettség indoka és célja a kiskunsági táj jellegzetes arculatának és természeti értékeinek, különösen a homokon kialakult formakincsnek, az állóvizeknek, a jellegzetes vegetációtípusok (homokpuszta maradványok és szikes puszták rétjei, lápok, turjánosok, Tisza menti természetes galériaerdők), valamint ezen élőhelyek természetes növény- és állatvilágának, a Kiskunság gazdag madárvilágának megőrzése, a madarak háborítatlan fészkelésének és vonulásának biztosítása, a táj kulturális értékeinek (pl. a hagyományos pusztai állattartás és a jellegzetes tanyai, paraszti életforma emlékeinek) megóvása.”

A fülöpházi ingatlanok szerepelnek az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) 5. sz. mellékletének 8.14.1. pontja alatt. A KvVM rendelet által meghatározott területek térképszelvényei szerint az érintett ingatlanok a Fülöpházi homokbuckák elnevezésű, HUKN20011 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési Natura 2000 terület részét képezik.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A Fülöpházi homokbuckák elnevezésű, HUKN20011 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület jelölő élőhelyei: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, Pannon homoki gyepek, Pannon homoki borókás-nyárasok (*Junipero-Populetum albae*). Jelölő fajok: kistestű aszat, vöröshasú unka, dunai tarajosgöte.

Az Európai Bizottság 2016. július 13. napján fogadta el az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról szóló 2016/1141. végrehajtási rendeletét. A jegyzéket a Bizottság (EU) 2017/1263 végrehajtási rendelete 2017. július 12. napján (augusztus 2. napi hatálybalépéssel) 12 fajjal, a 2019/1262 végrehajtási rendelete 2019. július 25. napján (augusztus 15. napi hatálybalépéssel) 17 fajjal, majd 2022/1203 végrehajtási rendelete 22 fajjal bővített. A jegyzéken jelenleg 88 faj található, amelyek között a mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) is megtalálható, mint az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós faj (invasive alien species, IAS).

Ugyancsak inváziós növényfajként határozza meg a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet melléklete, továbbá a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII.30.) Korm. rendelet 1. számú melléklete, illetve az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII.21.) FM rendelet 3. számú melléklete.

Az IAS elleni védekezés lépései a következők a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 77/A. §-a alapján:

„(1) Aki az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, illetve jogszabályban meghatározott, idegenhonos inváziós fajjal kapcsolatos előírásokat megszegi, - saját költségére - kötelezhető az idegenhonos inváziós faj betelepítésének vagy behurcolásának megakadályozására, visszaszorítására, elszigetelésére, kiirtására, fogságban tartott állományának teljes és végleges felszámolására, árukészletének megsemmisítésére, illetve a sérült ökológiai rendszerek helyreállítására.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti személy nem állapítható meg, a 10. § (4) bekezdése szerinti hatóság a terület tulajdonosát, használóját vagy vagyongazdálkodóját az (1) bekezdés szerinti intézkedések megtételére kötelezheti. A terület tulajdonosa, használója vagy vagyongazdálkodója a kötelezettség alól mentesül, ha az idegenhonos inváziós faj behurcolása, telepítése neki nem felróható és a tevékenysége során kellő gondossággal járt el.

(3) * Ha az (1) vagy (2) bekezdés szerinti kötelezett a kötelezettségét felszólítás ellenére sem teljesíti, a 10. § (4) bekezdése szerinti hatóság elvégzi vagy elvégezteti az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket és a költségek tizenöt napon belüli megtérítésére kötelezi a mulasztót (a továbbiakban: idegenhonos inváziós faj elleni közérdekű védekezés).

(4) Ha az idegenhonos inváziós faj elleni közérdekű védekezés elrendelésének feltételei nem állnak fenn, a 10. § (4) bekezdése szerinti hatóság állami védekezést rendelhet el (a továbbiakban: idegenhonos inváziós faj elleni állami védekezés). Idegenhonos inváziós faj elleni állami védekezés keretében az eljáró hatóság az (1) bekezdésben foglalt intézkedéseket elvégzi vagy elvégezteti.

(5) Az idegenhonos inváziós faj elleni állami védekezés, illetve az idegenhonos inváziós faj elleni közérdekű védekezés költségeinek fedezetéről a központi költségvetésben e célra meghatározott fejezeti kezelésű előirányzat terhére kell gondoskodni.

(6) A tulajdonos, a vagyongazdálkodó és a használó tűrni köteles a 10. § (4) bekezdése szerinti hatóságnak, az igazgatóságnak, illetve a természetvédelmi kezelést ellátó szervezetnek, valamint a (3) és (4) bekezdés alapján feljogosított személynek az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, illetve jogszabályban meghatározott, idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos előírások teljesítése érdekében végzett tevékenységét, valamint tulajdonjogának időleges korlátozását."

A Tvt. 77. §-a az alábbiakat határozza meg:

„A természetvédelmi hatóság jogszabályban meghatározott előírások teljesítése érdekében az ügyfeleket kötelezheti az eredeti állapot helyreállítására, különösen a károsodott természeti érték és terület, továbbá a védett természeti érték és terület helyreállítására, illetve a 78/A. § esetében a Kt. és a külön jogszabályokban meghatározottak szerinti megelőzési, illetve helyreállítási intézkedésre."

A Tvt. 78/A. §-a alapján:

„Az egyes külön jogszabályokban meghatározott fajoknak és élőhelyeiknek, költő és pihenőhelyeinek, természetes élőhelyeknek, védett természeti területeknek és védett természeti értékeknek a Kt. 4. §-ának 10. pontjában meghatározott veszélyeztetése, valamint 13. pontjában meghatározott károsodása esetén a károsodás mértéke megállapításának szempontjait, valamint a környezetkárosodás megelőzésének és helyreállításának rendjét a Kormány határozza meg."

Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII.13.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdés k) pontja alapján, az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet érvényesítése érdekében a Tvt. 10. § (4) bekezdése szerinti hatóság a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben - a (2) bekezdésben foglalt mérlegelési szempontok figyelembevételével elrendeli az inváziós faj elleni közérdekű védekezés vagy inváziós faj elleni állami védekezést.

A Tvt. 10. § (4) bekezdése szerint:

„A (3) bekezdésben vagy más jogszabályban meghatározott, idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos engedélyezési, ellenőrzési, kötelezési és szankcionálási feladatokat

- a) az a hatóság látja el, amelynek eljárása idegenhonos inváziós fajt érint,
- b) az a) pont szerinti hatóság hiányában a természetvédelmi hatóság látja el."

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés alapján területi természetvédelmi hatóságként vármegyei illetékességgel – e bekezdésben foglalt kivétellel – a vármegyei kormányhivatal jár el.

Tekintettel az idegenhonos, inváziós mirigyes bálványfa biodiverzitásra gyakorolt veszélyeztető szerepére, valamint arra, hogy a beavatkozással érintett földrészek országos jelentőségű védett, fokozottan védett természeti területek, továbbá részét képezik a Natura 2000 hálózatnak és tudomásunk szerint más hatóságnál nincs folyamatban a fajt érintő eljárás, az állami védekezés elrendelése tekintetében a természetvédelmi hatóság, mint inváziós hatóság rendelkezik illetékességgel és hatáskörrel.

Fentiek alapján a természetvédelmi hatóság az ügyben illetékességgel és hatáskörrel rendelkezik.

Az idegenhonos inváziós fajok behurcolásáért felelős személy nem állapítható meg.

A terület vagyonkezelője az elmúlt évtizedben ezeken a területeken és több környékbeli helyszínen is kezelte a fennálló állapotokat, ennek ellenére az IAS térhódítása folyamatos. A fentiek alapján a természetvédelmi hatóság a Tvt. 77. §-a és a 77/A. § (4) bekezdése alapján állami védekezést rendel el.

A mirigyes bálványfa egyedek vegyszeres kezelése glifozát tartalmú növény védőszerrel történhet. A 8 cm mellmagassági átmérőt elérő egyedek előlése fúrás-injektálás módszerével, a 8 cm mellmagassági átmérőt el nem érő, magonckornál idősebb egyedek előlése kéregsebzés-ecsetelés módszerével történhet. A magoncok és sarjak kenése 50 cm magasságig történhet. Kizárólag olyan vegyszeres kezelési módszer alkalmazható, amely szelektív. Ennek értelmében kizárólag a kezelendő fajok egyedeinek vegyszerezés okozta elhalása következhet be, a kezelendő fajok környezetében található egyéb fajok a vegyszer gondatlan kijuttatása következtében nem sérülhetnek.

*

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 104. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság az illetékességi területén hivatalból megindítja az eljárást, ha az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a tudomására.

Az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pontja szerint, a hivatalbóli eljárás az első eljárási cselekmény elvégzésének napján kezdődik, megindításáról az ismert ügyfelet a hatóság értesíti. Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt.

A fentiek alapján a természetvédelmi hatóság 2025. június 25. napján hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított, melynek során a tényállás tisztázásra irányuló bizonyítási eljárás lefolytatást mellőzte, tekintettel arra, hogy a döntéshozatalhoz szükséges rendelkezésre álló adatok elegendőek voltak, így az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel mellőzte az ügyfél értesítését az eljárás megindításáról.

*

A határozatot a Tvt. 77/A-a alapján, a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése és a 6. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében hozta meg.

A döntés formáját az Ákr. 80. § (1) és a 81. § (4) bekezdése, tartalmi elmeit a 81. § (1) bekezdése határozza meg.

Az Ákr. 85. § (5) bekezdés a) pontja értelmében, ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közzétették.

A döntés véglegessé válásáról a természetvédelmi hatóság az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján adott tájékoztatást.

A döntés elleni jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 112. §-a és a 114. § (1) bekezdése rendelkezik.

A fellebbezés kizárása az Ákr. 116. § (1) bekezdésében foglaltakon alapul, tekintettel arra, hogy a fellebbezést jelen döntés ellen törvény nem teszi lehetővé.

A keresetlevél benyújtásának idejéről és helyéről a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 39. § (1) bekezdése, benyújtásának módjáról a Kp. 28. § (1)-(2) bekezdése és a 39. § (2) bekezdése rendelkezik.

A keresetlevél tartalmát a Kp. 37. §-a határozza meg.

Az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozóan a természetvédelmi hatóság a Kp. 29. § (1) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény XLVI. fejezetére valamint a Dáptv. 18-20. §-ára figyelemmel adott tájékoztatást.

A keresetlevél benyújtásának halasztó hatályát a Kp. 39. § (6) bekezdése zárja ki.

Az azonnali jogvédelem iránti kérelemre vonatkozó tájékoztatás a Kp. 50. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakon alapul.

A Szegedi Törvényszék hatáskörét a Kp. 12. § (1) bekezdése, illetékességét a Kp. 13. § (1) bekezdése és a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. melléklet 7. pontja alapján állapítottam meg.

A Kp. 77. § (1) bekezdése értelmében, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

Az elsőfokú közigazgatási bírósági eljárás illetékének a mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg.

A közigazgatási perben a felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is – megillető tárgyi illetékfeljegyzési jogról az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja és 59. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

Kecskemét, időbélyegző szerint

Kovács Ernő
főispán
nevében és megbízásából:

Dr. Mátyás Krisztina
osztályvezető

Kapják:

1. Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága (6000 Kecskemét, Liszt F. u. 19.)	HKP
2. SM Consulting Erdő és Természetvédelmi Szolgáltató és Fejlesztő Kft.
(7700 Mohács, Bérkocsi utca 21/A.)	11533504#cegkapu
3. Agrárminisztérium –	HKP, email: invaziosfajok@am.gov.hu
4. Hatósági nyilvántartás	
5. Irattár	